

3 (Sem-4/CBCS) POL SE 1/2

2023

POLITICAL SCIENCE
(Skill Enhancement Course)

Paper : POL-SE-4014/4024

Full Marks : 50

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

Paper : POL-SE-4014

(Panchayati Raj in Practice)

1. Answer the following as directed (any four) :

1×4=4

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া (যি কোনো
চাৰিটা) :

(a) Which one of the following committees
was not a Committee on Panchayati Raj
Institution?

তলত কোনখন কমিটি পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত
কমিটি নহয় ?

(i) Ashok Mehta Committee

অশোক মেহতা কমিটি

(ii) Thungan Committee

থুংগন কমিটি

(iii) Gadgil Committee

গেদজিল কমিটি

(iv) Sarkaria Committee

চাৰকাৰিয়া কমিটি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) With a view to incorporate the provisions of the 73rd Amendment Acts, in which year was the Assam Panchayati Raj Act introduced?

৭৩তম সংবিধান সংশোধনীৰ লগত খাপ খোৱাকৈ কোন চনত অসম পঞ্চায়তীৰাজ আইনখন প্ৰবৰ্তন কৰা হৈছিল ?

(i) 1992/১৯৯২

(ii) 1994/১৯৯৪

(iii) 1996/১৯৯৬

(iv) 1998/১৯৯৮

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Elections to the Panchayat are conducted under the overall supervision of the

পঞ্চায়তৰ নিৰ্বাচনসমূহ কাৰ সামগ্ৰিক তত্ত্বাৱধানত পৰিচালিত হয় ?

(i) Election Commission of India

ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী আয়োগ

(3)

(ii) State Election Commission

ৰাজ্যিক নিৰ্বাচনী আয়োগ

(iii) District Election Commission

জিলা নিৰ্বাচনী আয়োগ

(iv) Block Level Election Commission

ব্লক পৰ্যায়ৰ নিৰ্বাচনী আয়োগ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) In which year was the Pradhan Mantri Gram Sadak Yojana launched?

প্ৰধানমন্ত্ৰী গ্ৰাম চড়ক যোজনা কোন চনৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?

(i) 1999/১৯৯৯

(ii) 2000/২০০০

(iii) 2009/২০০৯

(iv) 2015/২০১৫

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Who was the pioneer of the concept of Social Audit?

সামাজিক হিচাব পৰীক্ষাৰ ধাৰণাটোৰ পথপ্ৰদৰ্শক কোন আছিল ?

(i) Balwant Rai Mehta

বলৱন্ত ৰাই মেহটা

(ii) Charles Medawar

চাৰ্লচ মিডাৱাৰ

(iii) H. R. Bowen

এইচ. আৰ. বৰেন

(iv) Hanumantha Rao

হনুমণ্ট ৰাও

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Write the full form of MGNREGA.

MGNREGAৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(g) Who elect the President of Zilla Parishad?

জিলা পৰিষদৰ সভাপতিজনক কোনে নিৰ্বাচিত কৰে ?

(i) Directly elected by the people

জনসাধাৰণে প্ৰত্যক্ষভাৱে নিৰ্বাচন কৰে

(ii) Directly elected by the elected members of Gram Panchayats

গাঁও পঞ্চায়তসমূহৰ নিৰ্বাচিত সদস্যসকলে প্ৰত্যক্ষ-
ভাৱে নিৰ্বাচন কৰে

(iii) Directly elected by the elected members of Anchalic Panchayats

আঞ্চলিক পঞ্চায়তসমূহৰ নিৰ্বাচিত সদস্যসকলে
প্ৰত্যক্ষভাৱে নিৰ্বাচিত কৰে

(iv) Directly elected by the elected members of Zilla Parishad

জিলা পৰিষদৰ নিৰ্বাচিত সদস্যসকলে প্ৰত্যক্ষভাৱে নিৰ্বাচন কৰে

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) The objective of micro-level plan is

তৃণমূল পৰ্যায়ৰ আঁচনিৰ লক্ষ্য হৈছে

(i) increasing decision-taking capacity

সিদ্ধান্ত লোৱাৰ সামৰ্থ্য বৃদ্ধি কৰা

(ii) improving socio-economic and legal environment of the village

গাঁওৰ আৰ্থ-সামাজিক আৰু আইনী পৰিবেশ উন্নত কৰা

(iii) enhancing negotiation ability

মীমাংসা কৰিব পৰাৰ দক্ষতা বৃদ্ধি কৰা

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Write very short answers of the following
(any three) : 2×3=6

তলত দিয়াবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো তিনিটা) :

- (a) Mention the phases of micro-planning process.

তৃণমূল পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াৰ পৰ্যায়বোৰ উল্লেখ কৰা।

- (b) Write two functions of Anchalic Panchayat.

আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

- (c) What do you mean by devolution of functionaries? Write briefly.

কৰ্মকৰ্তাসকলৰ হস্তান্তৰ বুলিলে তুমি কি বুজা? চমুকৈ লিখা।

- (d) Mention two criteria for financial devolution.

বিত্তীয় হস্তান্তৰকৰণৰ দুটা চৰ্ত উল্লেখ কৰা।

- (e) Give your two suggestions for effective participation of women in Panchayati Raj system.

পঞ্চায়তীৰাজ ব্যৱস্থাত মহিলাসকলৰ ফলপ্ৰসূ অংশগ্ৰহণৰ কাৰণে তোমাৰ দুটা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

- (f) Mention two problems faced by the Scheduled Caste people in Panchayati Raj system.

পঞ্চায়তীৰাজ ব্যৱস্থাত অনুসূচিত জাতিৰ লোকসকলে সন্মুখীন হোৱা দুটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on any *two* of the following :

5×2=10

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Issues with Panchayati Raj Institution

পঞ্চায়তীৰাজ প্ৰতিষ্ঠানৰ সৈতে জড়িত সমস্যাসমূহ

(b) Functions of Gram Sabha

গাঁও সভাৰ কাৰ্য্যবলী

(c) Participatory method in Panchayat

পঞ্চায়তত অংশগ্ৰহণৰ পদ্ধতি

(d) Panchayat funds

পঞ্চায়ত পুঁজি

(e) Social audit in Panchayats

পঞ্চায়তত সামাজিক হিচাব পৰীক্ষা

(f) Financial empowerment

বিত্তীয় সবলীকৰণ

4. Answer any *three* of the following questions :

10×3=30

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the main features of the 73rd Constitutional Amendment Act. 10

৭৩তম সংবিধান সংশোধনী আইনৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What is 'needs assessment'? Discuss the characteristics of needs assessment. 3+7=10

'প্রয়োজনীয়তাৰ মূল্যায়ন' কি? প্রয়োজনীয়তাৰ মূল্যায়নৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) What is micro-level planning? Discuss the characteristics of micro-level planning. 3+7=10

তৃণমূল পৰ্যায়ৰ পৰিকল্পনা কি? তৃণমূল পৰ্যায়ৰ পৰিকল্পনাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Discuss about the sources of revenues of Panchayati Raj Institution in India. 10

ভাৰতবৰ্ষত পঞ্চায়তীৰাজ প্ৰতিষ্ঠানৰ পুঁজিৰ উৎসবোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) What do you mean by fiscal decentralization? Discuss about the importance of fiscal decentralization. 3+7=10

বিত্তীয় বিকেন্দ্ৰীকৰণ বুলিলে তুমি কি বুজা? বিত্তীয় বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(e) Discuss about the role of women in Panchayats. 10

পঞ্চায়তত নাৰীৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (f) Discuss the problems before the minorities in Panchayati Raj system. 10

পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানত সংখ্যালঘুসকলে সন্মুখীন হোৱা সমস্যাবোৰ আলোচনা কৰা।

- (g) Discuss the objectives and importance of the Panchayats Extension to Scheduled Areas (PESA) Act. 5+5=10

পঞ্চায়ত সম্প্ৰসাৰণ অনুসূচী এলেকা আইনৰ উদ্দেশ্য আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

Paper : POL-SE-4024

(Citizens and Rights)

1. Answer the following as directed (any four) :

1×4=4

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) In which year was the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights adopted?

কোন চনত অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক অধিকাৰ বিষয়ক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় প্রতিজ্ঞাপত্ৰ গৃহীত হৈছিল ?

(i) 1948/১৯৪৮

(ii) 1949/১৯৪৯

(iii) 1966/১৯৬৬

(iv) 1969/১৯৬৯

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) The caste system exists only in the Indian subcontinent.

(Write Yes or No)

জাতি ব্যৱস্থাটো কেবলমাত্ৰ ভাৰতীয় উপমহাদেশতহে বৰ্তি আছে।

(হয় নে নহয় লিখা)

- (c) Which of the following was the first country that enacted laws to give rights to access information to the citizens?

তলত উল্লেখ কৰা কোনখন ৰাষ্ট্ৰই প্ৰথমে আইন প্ৰণয়ন কৰি নাগৰিকক তথ্য জনাৰ অধিকাৰ প্ৰদান কৰিছিল ?

- (i) England/ইংলেণ্ড
(ii) Sweden/চুইডেন
(iii) America/আমেৰিকা
(iv) India/ভাৰতবৰ্ষ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (d) Which date in India is celebrated as 'Consumer Day'?

ভাৰতবৰ্ষত কোন তাৰিখে 'উপভোক্তা দিৱস' পালন কৰা হয় ?

- (i) 10 December
১০ ডিচেম্বৰ
(ii) 24 December
২৪ ডিচেম্বৰ
(iii) 26 November
২৬ নবেম্বৰ
(iv) 24 November
২৪ নবেম্বৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) What is the full form of 'TRYSEM'?

'TRYSEM'ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

(f) From which year was the social development programme in India started?

- ভাৰতত সামাজিক উন্নয়নৰ কাৰ্যসূচী কোন চনৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?

(i) 1948/১৯৪৮

(ii) 1950/১৯৫০

(iii) 1952/১৯৫২

(iv) 1959/১৯৫৯

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) In which year was the Indian Penal Code (IPC) enacted?

ভাৰতীয় দণ্ডবিধি (IPC) কোন চনত বচনা কৰা হৈছিল ?

(i) 1850/১৮৫০

(ii) 1860/১৮৬০

(iii) 1950/১৯৫০

(iv) 1960/১৯৬০

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) Bail can never be cancelled by any court.

(Write Yes or No)

জামিন কেতিয়াও কোনো আদালতে বাতিল কৰিব
নোৱাৰে। (হয় নে নহয় লিখা)

2. Write very short answers of the following
(any three) : 2×3=6

তলত দিয়াবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো তিনিটা) :

(a) What is emotional abuse?

আবেগ-সম্বন্ধীয় নিৰ্যাতন কি ?

(b) Give your two suggestions for preventing
violence against women.

নাৰীৰ বিৰুদ্ধে হোৱা হিংসাৰ পৰা সুৰক্ষা দিয়াৰ বাবে
তোমাৰ দুটা পৰামৰ্শ দিয়া।

(c) Mention two elements of empowerment.

সবলীকৰণৰ দুটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

(d) Write two limitations of the 'Right to
Information Act'.

'তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন'ৰ দুটা সীমাবদ্ধতা লিখা।

(e) Mention two traditional rights of forest
dwellers.

অবগ্যবাসীসকলৰ দুটা পৰম্পৰাগত অধিকাৰ উল্লেখ কৰা।

(f) What do you mean by arrest? Write
shortly.

গ্ৰেপ্তাৰ মানে তুমি কি বুজা ? চমুকৈ লিখা।

3. Write short notes on any *two* of the following :

5×2=10

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Untouchability

অস্পৃশ্যতা

(b) Social security for differently abled persons

বিশেষভাৱে সক্ষম লোকৰ বাবে সামাজিক নিৰাপত্তাৰ ব্যৱস্থা

(c) Empowerment

সবলীকৰণ

(d) The Hindu Succession (Amendment) Act, 2005

২০০৫ চনৰ হিন্দু উত্তৰাধিকাৰী (সংশোধনী) আইন

(e) Cognizable and non-cognizable offence

বোধগম্য আৰু অবোধগম্য অপৰাধ

(f) Constitutional safeguard against detention

আবদ্ধকৰণৰ বিৰুদ্ধে সাংবিধানিক সুৰক্ষা

4. Answer any *three* of the following questions :

10×3=30

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What do you mean by protection of women? Discuss the main provisions of the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005. 3+7=10

নাৰী সুৰক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা? গাৰ্হস্থ্য হিংসাৰ পৰা মহিলা সুৰক্ষা আইন, ২০০৫ৰ মূল ব্যৱহাৰলী আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What is minimum wage? Briefly discuss various laws concerning minimum wages in India. 3+7=10

ন্যূনতম মজুৰি কি? ভাৰতৰ ন্যূনতম মজুৰি-সম্পৰ্কীয় বিভিন্ন আইনসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(b) What is right to information? Discuss the right to access information by the citizen in Indian context. 3+7=10

তথ্য জনাৰ অধিকাৰ কি? ভাৰতৰ প্ৰেক্ষাপটত নাগৰিকে তথ্য জনাৰ অধিকাৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What are the rights of consumers? Discuss. 10

উপভোক্তাৰ অধিকাৰসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss the main provisions of the Forest Rights Act, 2006. 10

২০০৬ চনৰ বন অধিকাৰ আইনৰ মূল বিধানসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

- Discuss the salient features of Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act (MGNREGA). 10

মহাত্মা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰাম্য নিয়োগ নিশ্চয়তা আইনৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

- (d) Discuss the areas of Criminal Justice Administration in India. 10

ভাৰতৰ ফৌজদাৰী বিচাৰ প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰ বা পবিসৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

- What is preventive detention? Discuss about the objectives of the preventive detention. 3+7=10

প্ৰতিবোধমূলক আটক কি? প্ৰতিবোধমূলক আটক ব্যৱহাৰ উদ্দেশ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

***